

Harilik mänd

Pinus sylvestris

Rahvasuus: pedajas,
pettai, hong

Sugukond: männilised
Perekond: mänd

Kõrgus kuni 50 m

Eluiga kuni 400 aastat

Levinud laialdaselt Euroopas ja Aasias. Eestis kõige tavalisem metsapuu. Noori männikuid võivad kahjustada põdrad ja metskitsed.

Tuultolmlejana tolmlleb kevadsuvel, kuid seemnealgmed viljastuvad alles aasta pärast. Emaskäbid on valminult 3–7 cm pikad, värvuselt pruunid või hallikad. Isaskäbid 0,5–0,6 cm pikad ja kollased ning hävivad kohe pärast tolmllemist. Okkad paiknevad oksal kahekaupa kimbus, pikkus 4–7 cm.

Puit on väga laia kasutusala: paberiks, ehitusmaterjaliks, vineeriks, mööbliks, kütteks. Männivaiku kasutatakse tärpentini tootmiseks, millest omakorda saab valmistada lakke, värve ning ravimeid. Peamiselt männimetsade vaigust on tekkinud merevaik, mida kasutatakse nii kunstis kui ka meditsiinis.

Noori kasvusid kasutatakse ravimtaimena. Vannivette lisatakse 1–2 kg kasve, mis aitab reumaatiliste haiguste puhul ja rahustab närvisüsteemi. Okkad on C-vitamiini rikkad.